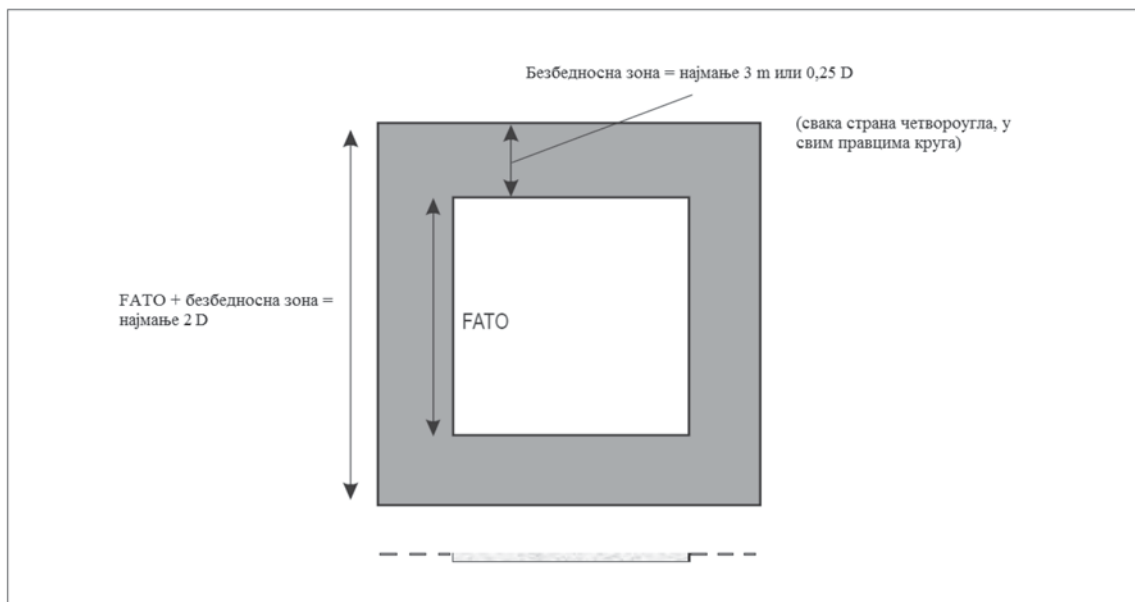

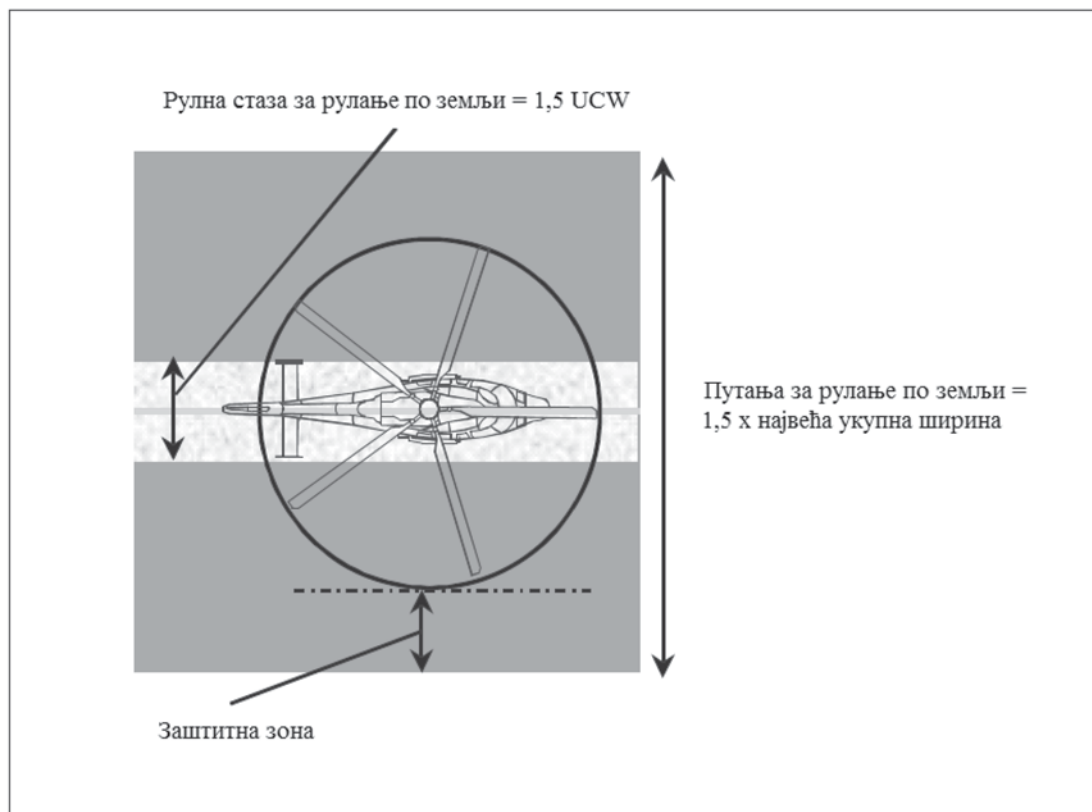
Прилог 1.

Зона завршног прилаза и полетања (*FATO*) и припадајућа безбедносна зона

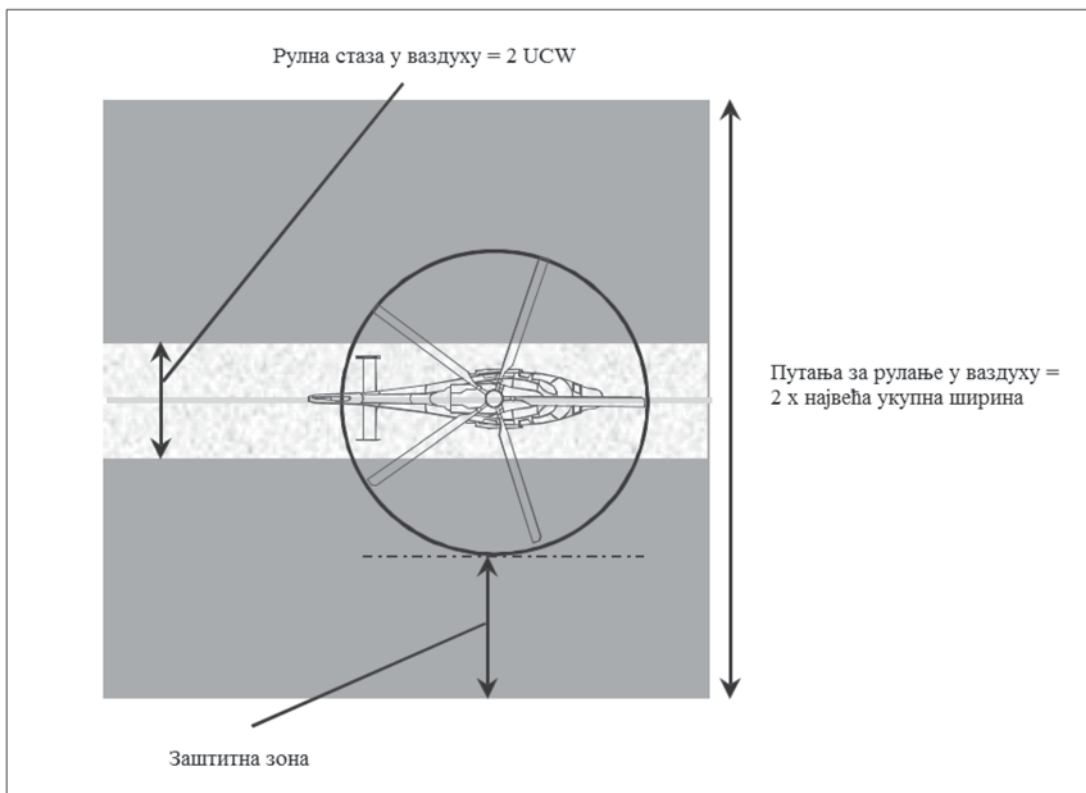
Прилог 2.

Рулна стаза хеликоптера на земљи и путања за рулање хеликоптера по земљи

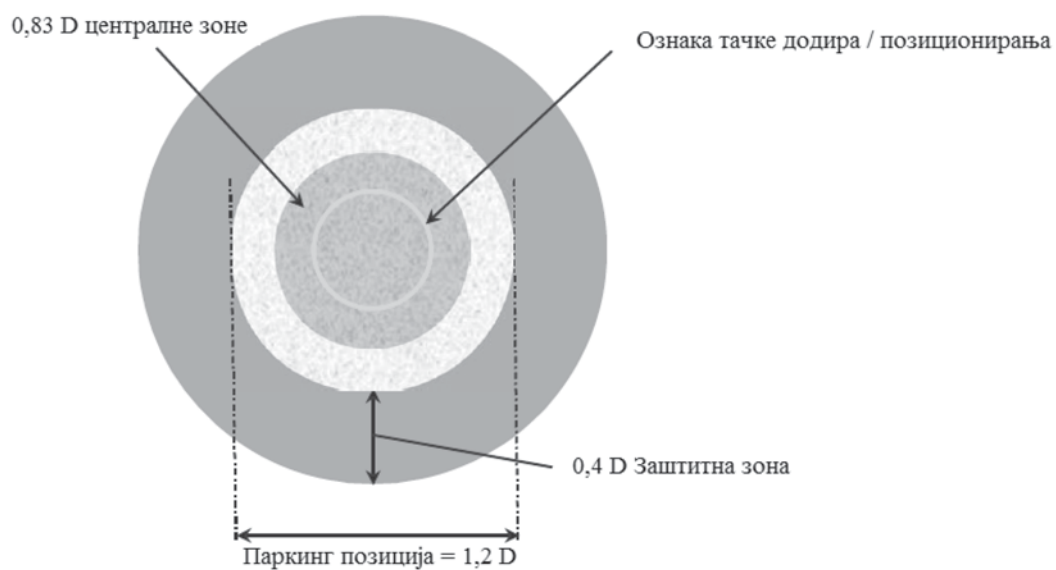
Прилог 3.

Рулна стаза хеликоптера у ваздуху и путања за рулање хеликоптера у ваздуху

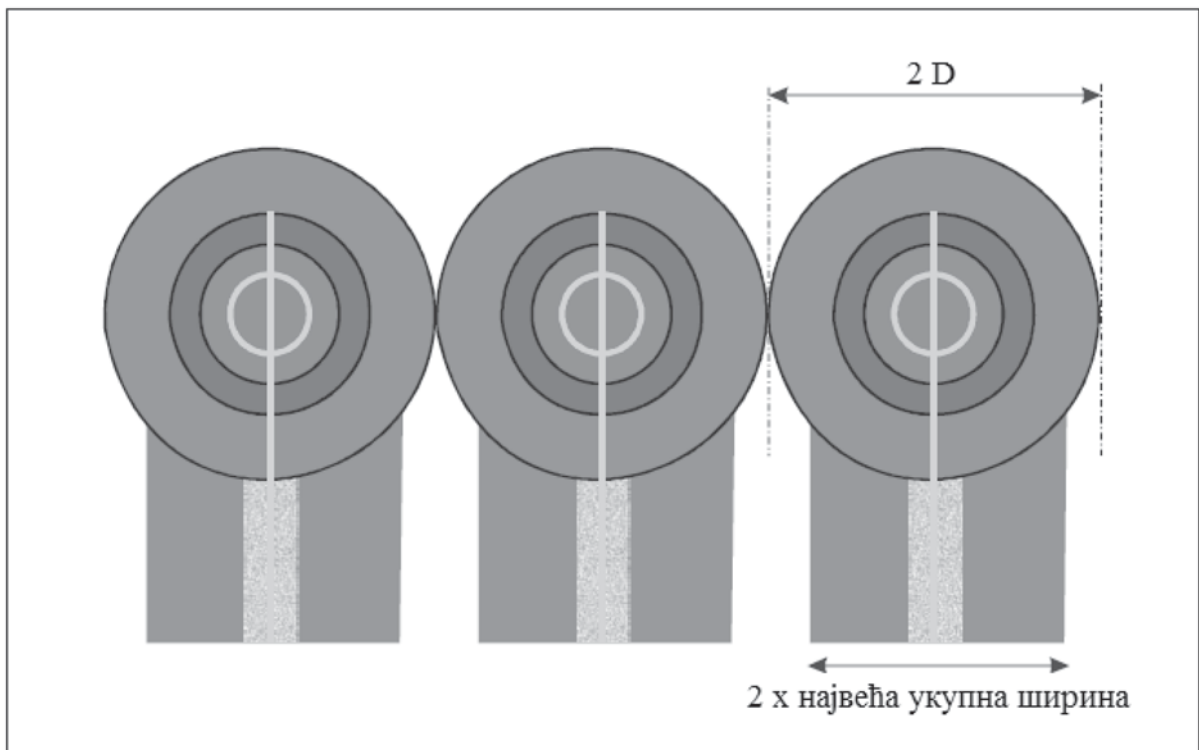
Прилог 4.

Паркинг позиција за хеликоптер и припадајућа заштитна зона

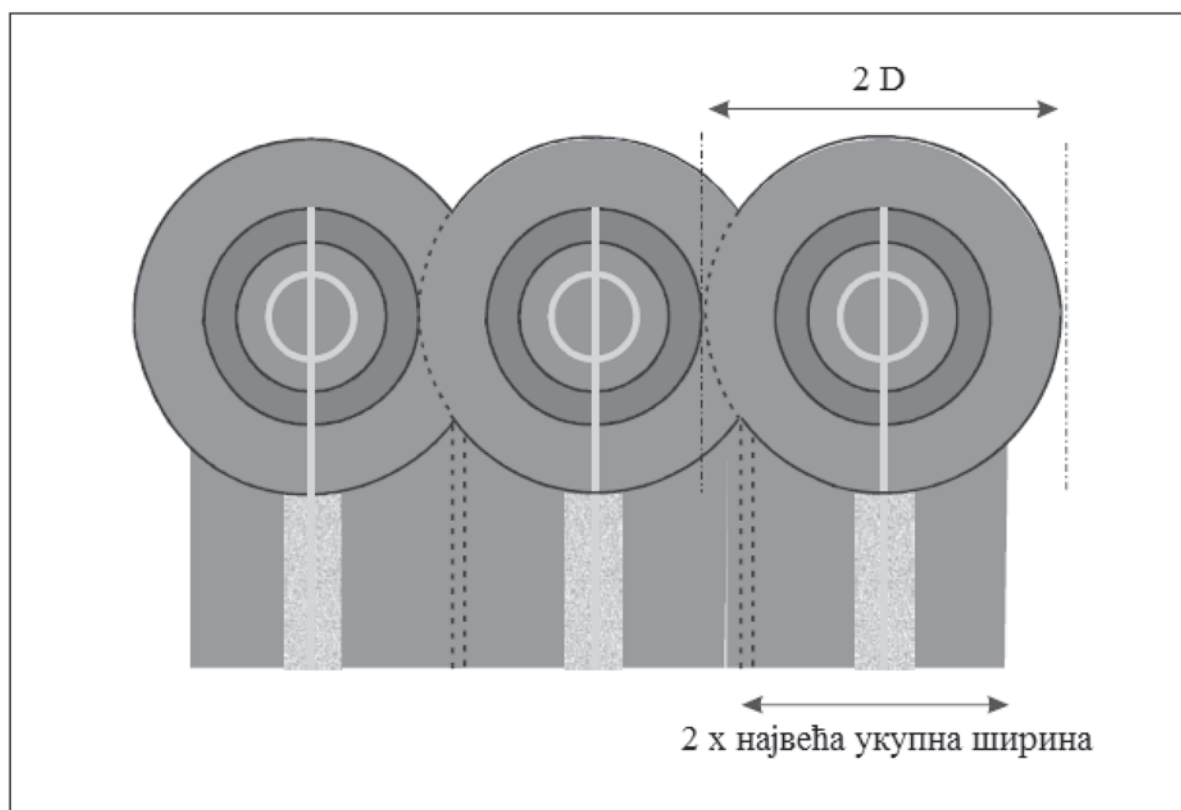
Прилог 5.

Паркинг позиције за хеликоптер намењене за окретање хеликоптера са путањама за рулање/рулним стазама - истовремене операције

Прилог 6.

Паркинг позиције за хеликоптер намењене за окретање хеликоптера са путањама за рулање/рулним стазама - неистовремене операције

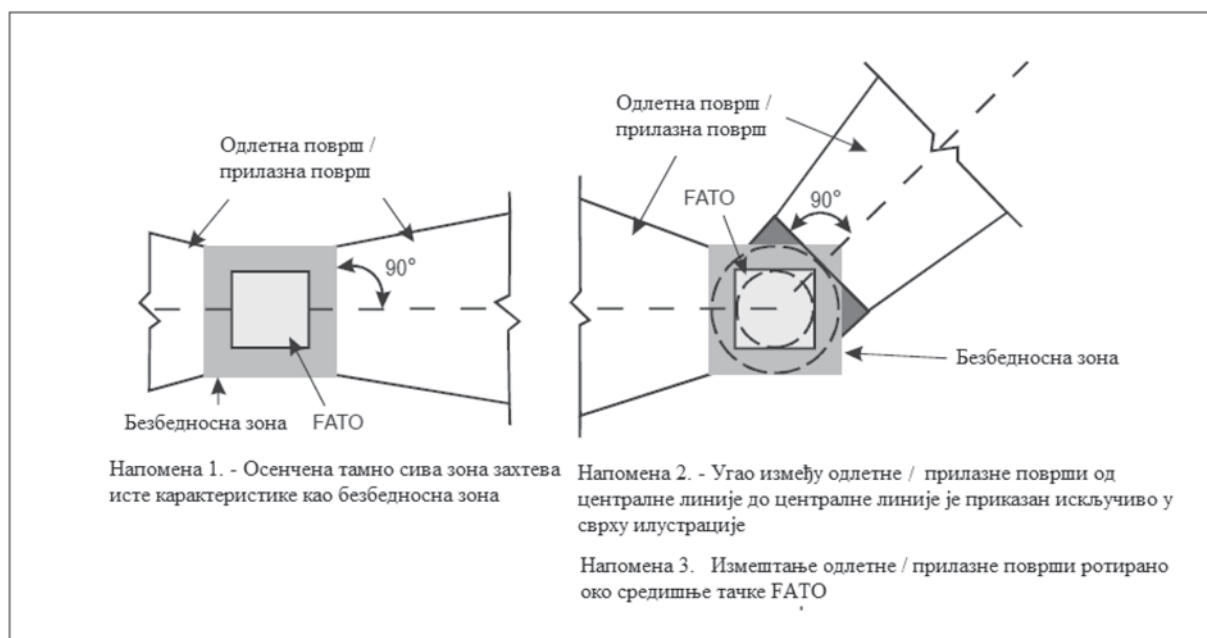
Прилог 7.

Зона завршног прилаза и полетања (*FATO*) – минимално међусобно растојање

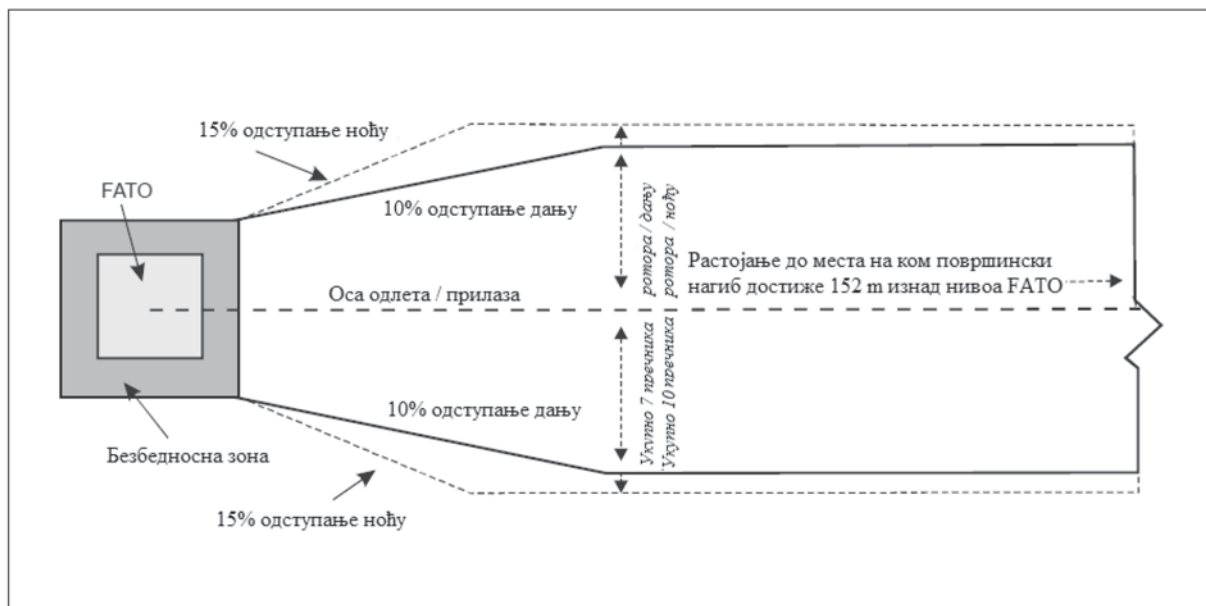
Ако је маса авиона и/или маса хеликоптера	Растојање између ивице зоне завршног прилаза и полетања (<i>FATO</i>) и ивице полетно-слетне стазе или ивице рулне стазе
до али не укључујући 3.175 kg	60 m
од 3.175 kg до али не укључујући 5.760 kg	120 m
од 5.760 kg до али не укључујући 100.000 kg	180 m
100.000 kg и већа	250 m

Прилог 8.

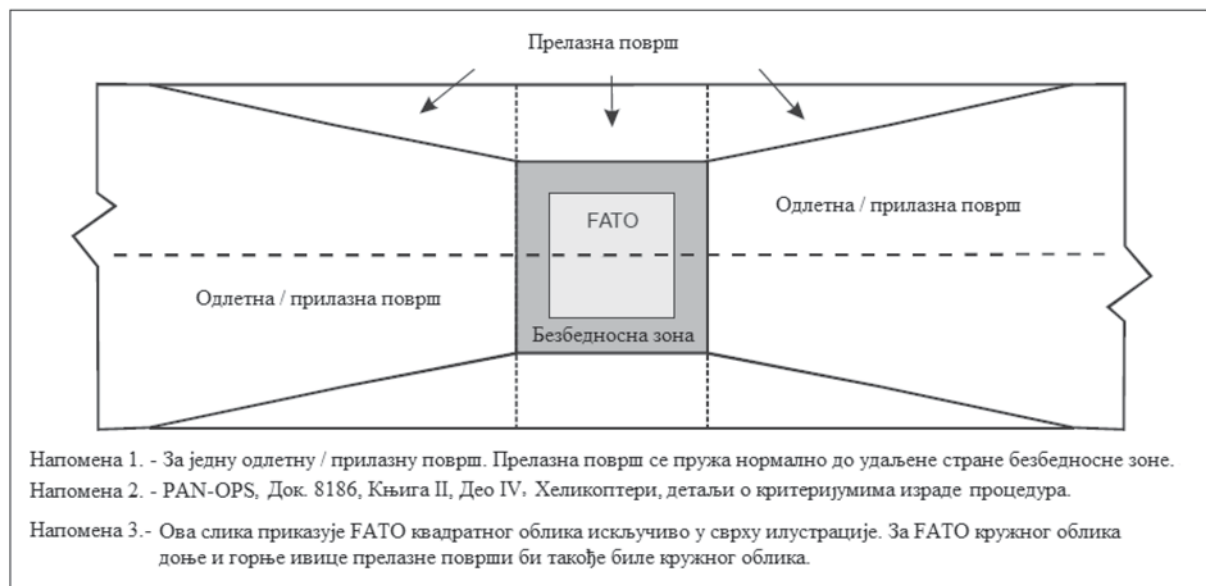
Површи за ограничење препрека - Одлетна и прилазна површ

Ширина одлетне/прилазне површи

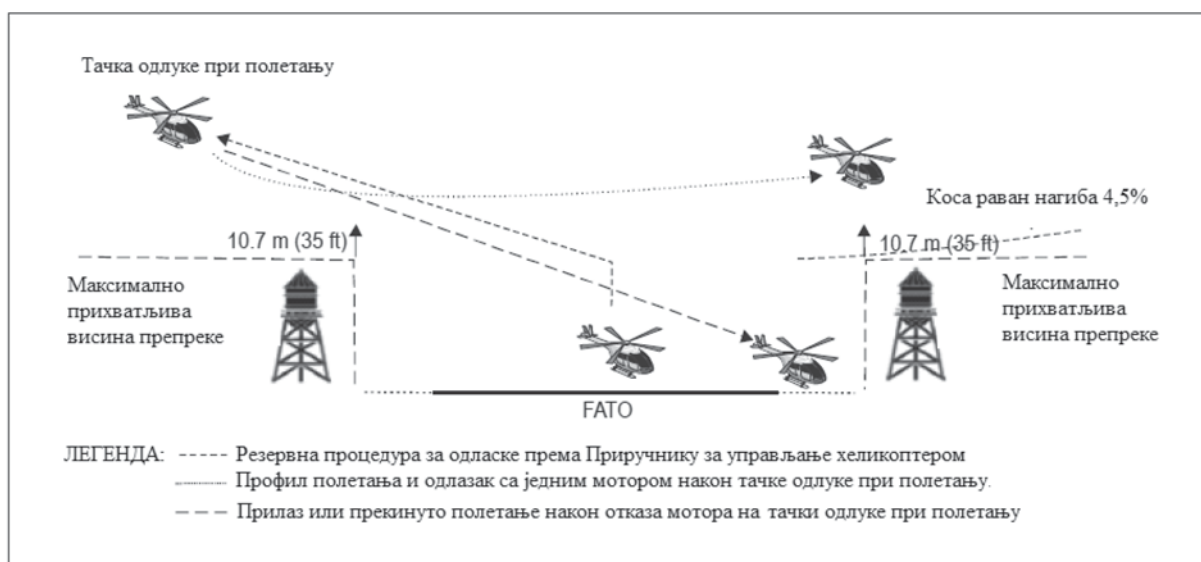

Прелазна површ за зону завршног прилаза и полетања (FATO) са *PinS* процедуром прилаза која укључује визуелни сегмент површине (VSS)

Прилог 11.

Примери косе равни током коришћења од стране хеликоптера перформанси класе 1

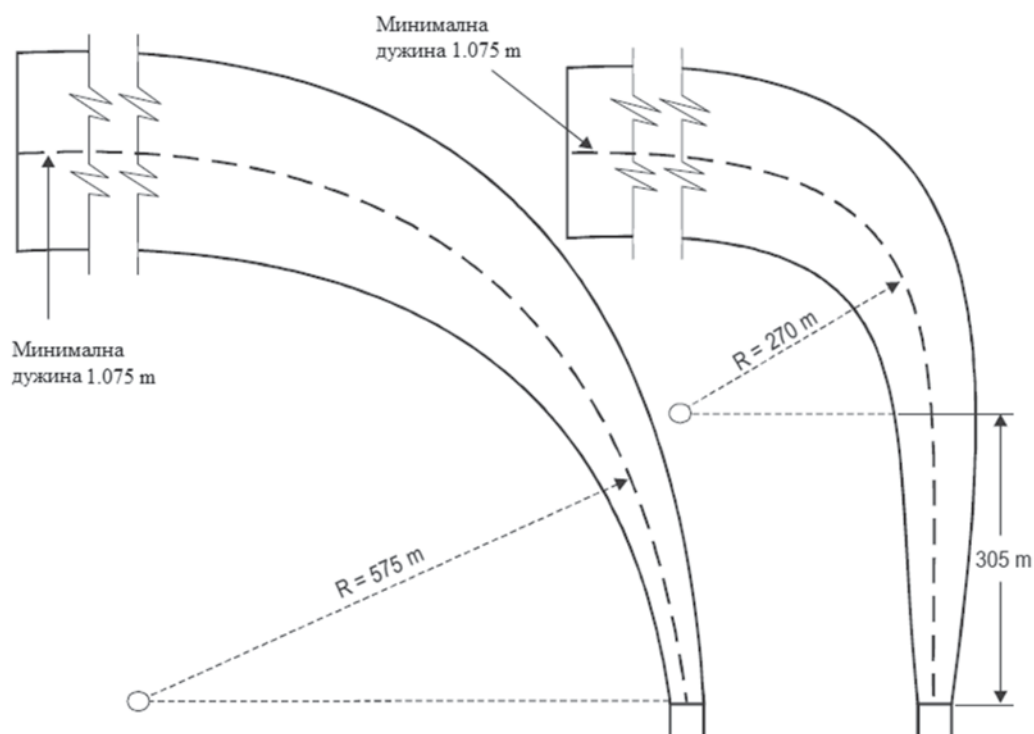
Напомена 1. – Овај пример дијаграма не представља било који одређени профил, технику или тип хеликоптера и намењен је да покаже општи пример. Приказани су прилазни профил и резервна процедура за профил одлетања. Одређене операције произвођача у класи 1 могу да буду представљене другачије у одређеном Приручнику за управљање хеликоптером (*HFM*). Анекс 6, Део 3, Додатак А садржи резервне процедуре које могу да буду корисне за операције у класи 1.

Напомена 2. – Профил прилаза/слетања не мора да буде супротан профили полетања.

Напомена 3. – Додатна процена препрека може да буде потребна у области за коју је резервна процедура намењена. Перформансе хеликоптера и ограничења Приручника за управљање хеликоптером (*HFM*) ће одредити степен захтеване процене.

Прилог 12.

Закривљена прилазна и одлетна површ за све зоне завршног прилаза и полетања (FATOs)

Напомена 1. - Било која комбинација закривљених и правих деоница може бити успостављена користећи следећу формулу: $S+R \geq 575 \text{ m}$ и $R \geq 270 \text{ m}$ када је $S = 305 \text{ m}$, где је S дужина праве деонице, а R је пречник окрета. Напомена, свака комбинација већа и једнака од 575 m је могућа.

Напомена 2. - Минимална дужина осе закривљених и правих деоница је 1.075 m , може бити дужа у зависности од употребљених нагиба. Видети Прилог 13. за веће дужине.

Напомена 3. - Могућност полетања хеликоптера је смањена у кривини и са тим у вези, праве деонице дуж одлетне површи, пре почетка криве деонице, треба да буду такве да омогуће убрзање.

Прилог 13.

Димензије и нагиби површи за ограничење препрека за све визуелне зоне завршног прилаза и полетања (*FATO*s)

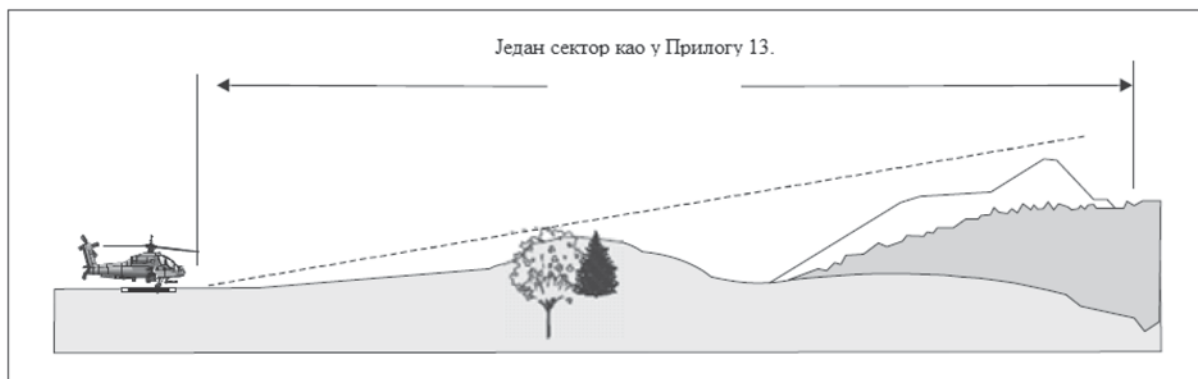
ПОВРШ и ДИМЕНЗИЈЕ	ПРОЈЕКТОВАНИ НАГИБ		
	<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>
ПРИЛАЗНА и ОДЛЕТНА ПОВРШ:			
Дужина унутрашње ивице	Ширина безбедносне зоне	Ширина безбедносне зоне	Ширина безбедносне зоне
Положај унутрашње ивице	Граница безбедносне зоне (Граница претпоља ако постоји)	Граница безбедносне зоне	Граница безбедносне зоне
Одступање: (први и други сектор)			
Коришћење само дању	10%	10%	10%
Коришћење ноћу	15%	15%	15%
Први сектор:			
Дужина	3.386 <i>m</i>	245 <i>m</i>	1.220 <i>m</i>
Нагиб	4,5% (1:22,2)	8% (1:12,5)	12,5% (1:8)
Спољна ширина	(б)	<i>N/A</i>	(б)
Други сектор:			
Дужина	<i>N/A</i>	830 <i>m</i>	<i>N/A</i>
Нагиб	<i>N/A</i>	16% (1:6,25)	<i>N/A</i>
Спољна ширина	<i>N/A</i>	(б)	<i>N/A</i>
Укупна дужина од унутрашње ивице (а)	3.386 <i>m</i>	1.075 <i>m</i>	1.220 <i>m</i>
Прелазна површ: (Зоне завршног прилаза и полетања (<i>FATO</i>s) са <i>PinS</i> процедуром прилаза која укључује <i>VSS</i>)			
Нагиб	50% (1:2)	50% (1:2)	50% (1:2)
Висина	45 <i>m</i>	45 <i>m</i>	45 <i>m</i>

а) Прилазна и одлетна површ дужине 3.386 *m*, 1.075 *m* и 1.220 *m* са одговарајућим нагибима, доводе хеликоптер до 152 *m* (500 *ft*) изнад надморске висине зоне завршног прилаза и полетања (*FATO*).

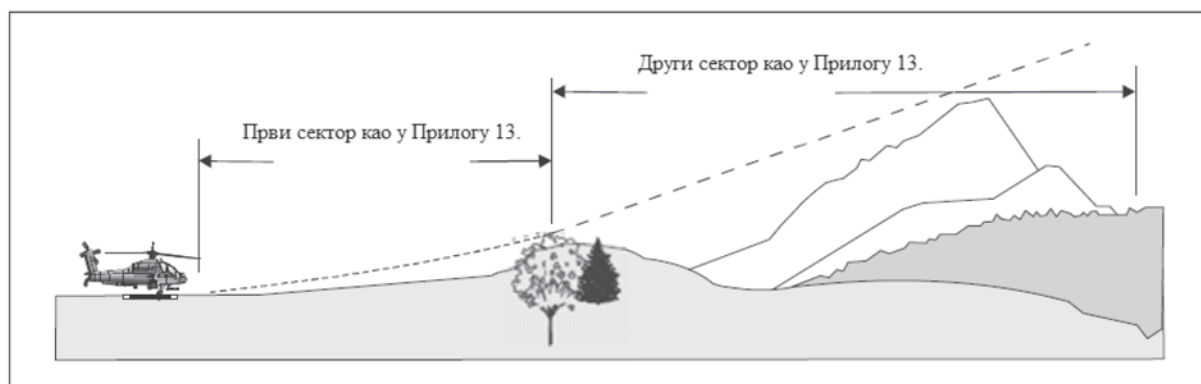
б) Седам пречника целокупне ширине ротора за операције током дана или десет пречника ротора читаве ширине за операције током ноћи.

Напомена – Категорије пројектованих нагиба у табели не морају да се ограничавају на операције хеликоптера одређених перформанси и могу да буду примењиве на више од једне врсте операција. Категорије пројектованих нагиба приказане у табели представљају минималне пројектоване углове нагиба и нису оперативни нагиби. Нагиб категорије „А” начелно одговара хеликоптерима перформанси класе 1; Нагиб категорије „В” начелно одговара хеликоптерима перформанси класе 3; Нагиб категорије „С” начелно одговара хеликоптерима перформанси класе 2. Консултација са оператерима хеликоптера ће помоћи да се одреди одговарајућа категорија нагиба која се примењује у складу са окружењем хелидрома и најкритичнијим типом хеликоптера за који је хелидром намењен.

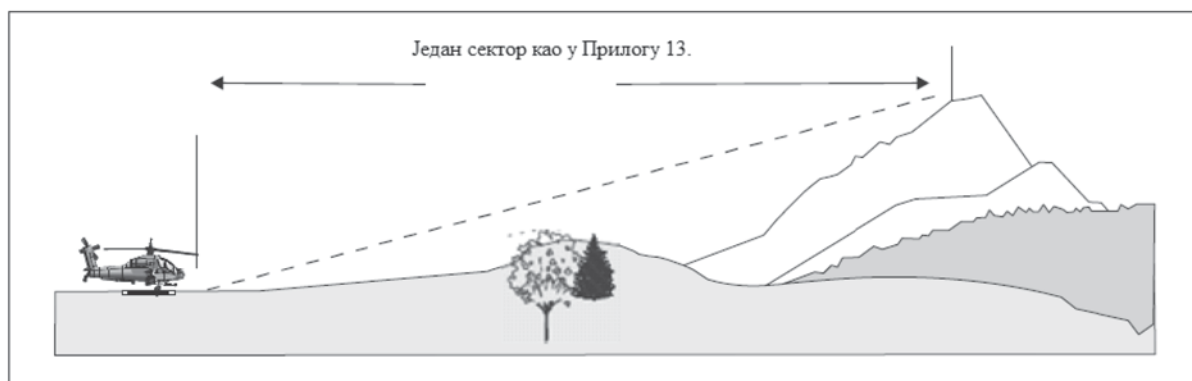
Прилазне и одлетне површи са различитим пројектованим нагибом

а) Прилазне и одлетне површи - „А“ пројектовани нагиб - 4,5%

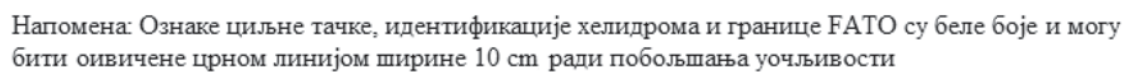

б) Прилазне и одлетне површи - „В“ пројектовани нагиби 8% и 16%

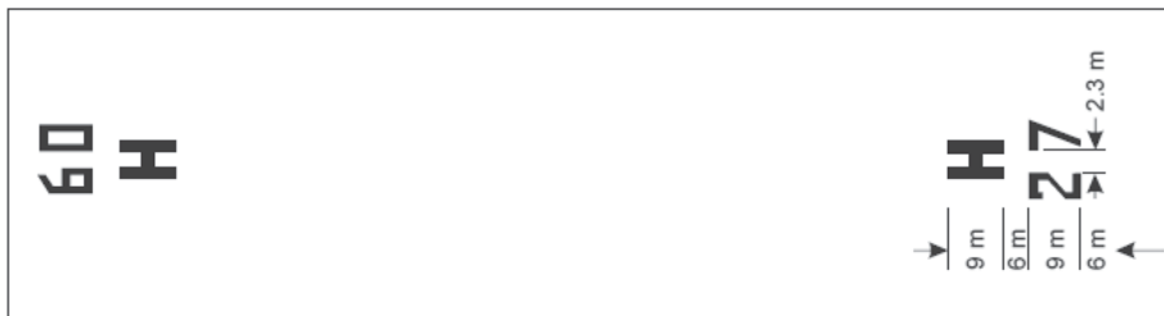
в) Прилазне и одлетне површи - „С“ пројектовани нагиб 12,5%

Комбиноване ознаке идентификације хелидрома, циљне тачке и границе зоне завршног прилаза и полетања (*FATO*)

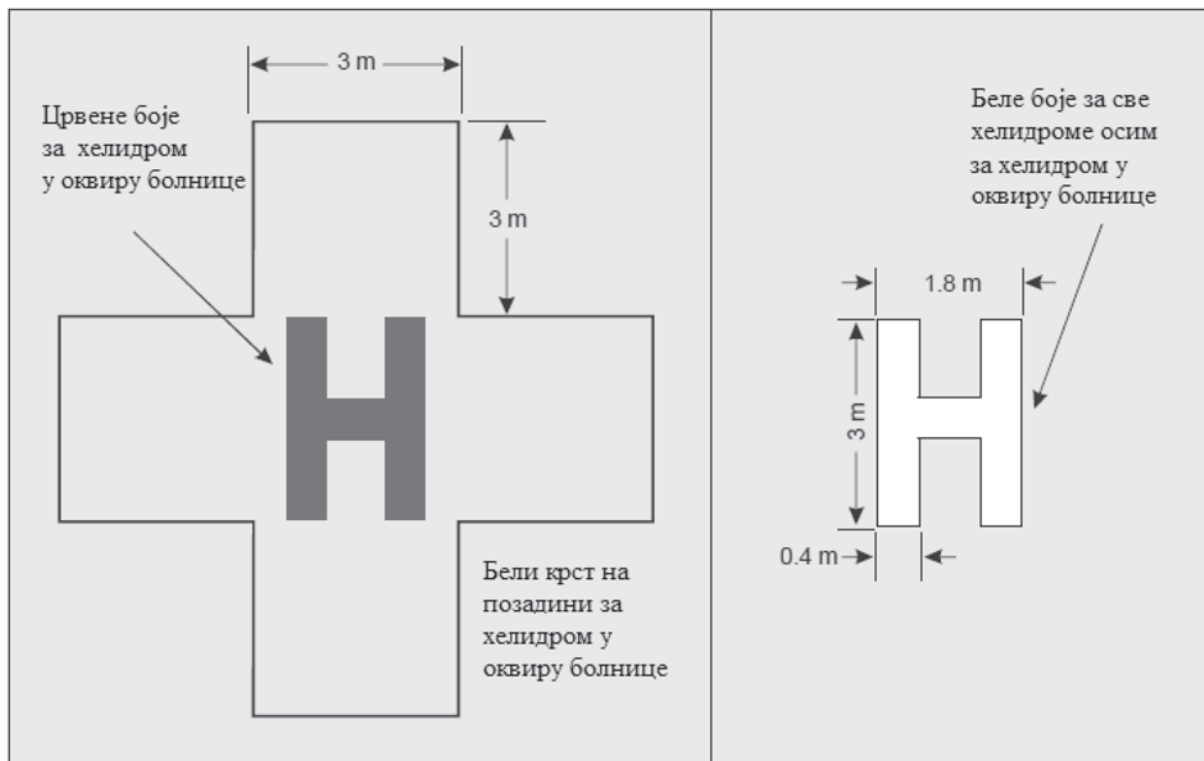
Прилог 16.

Ознака зоне завршног прилаза и полетања (*FATO*) и ознака идентификације хелидрома за зоне завршног прилаза и полетања (*FATO*) типа полетно-слетне стазе

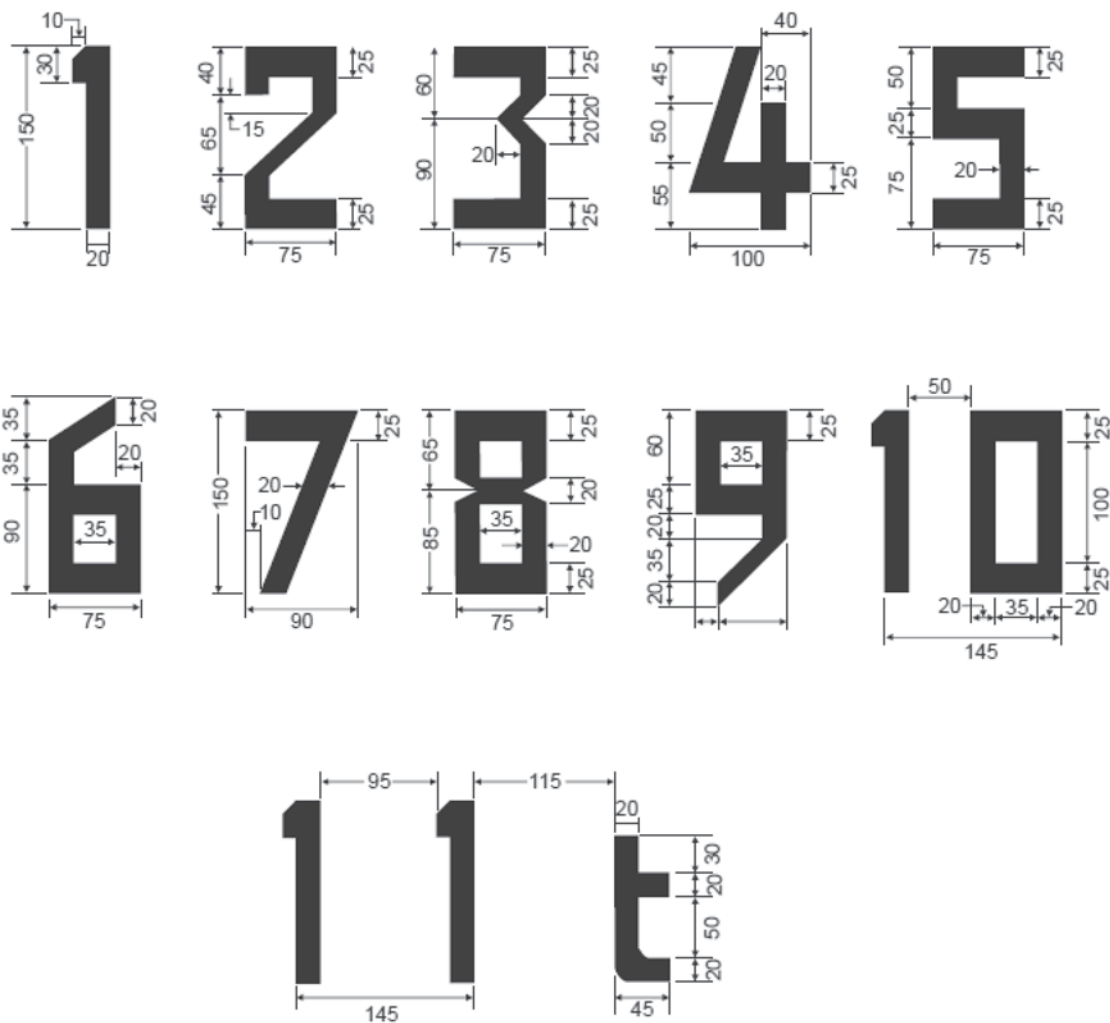

Прилог 17.

Ознака идентификације хелидрома у оквиру болнице и ознака идентификације хелидрома

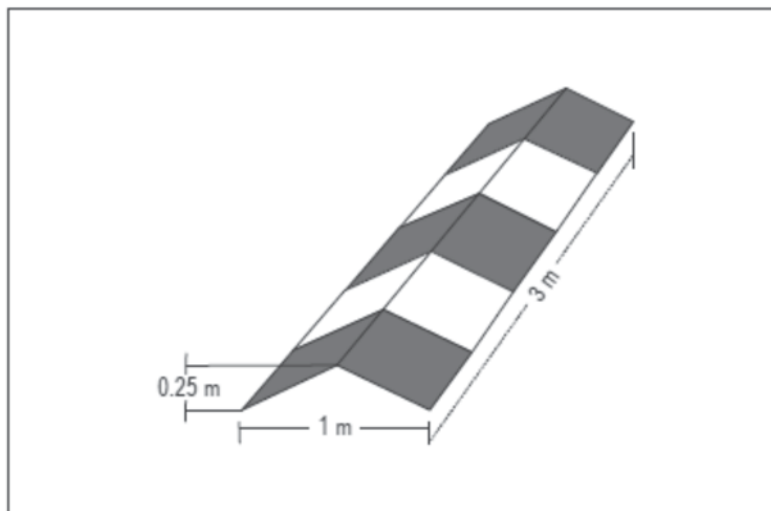
Облик и пропорције бројева и слова

Напомена - Све јединице су изражене у центиметрима

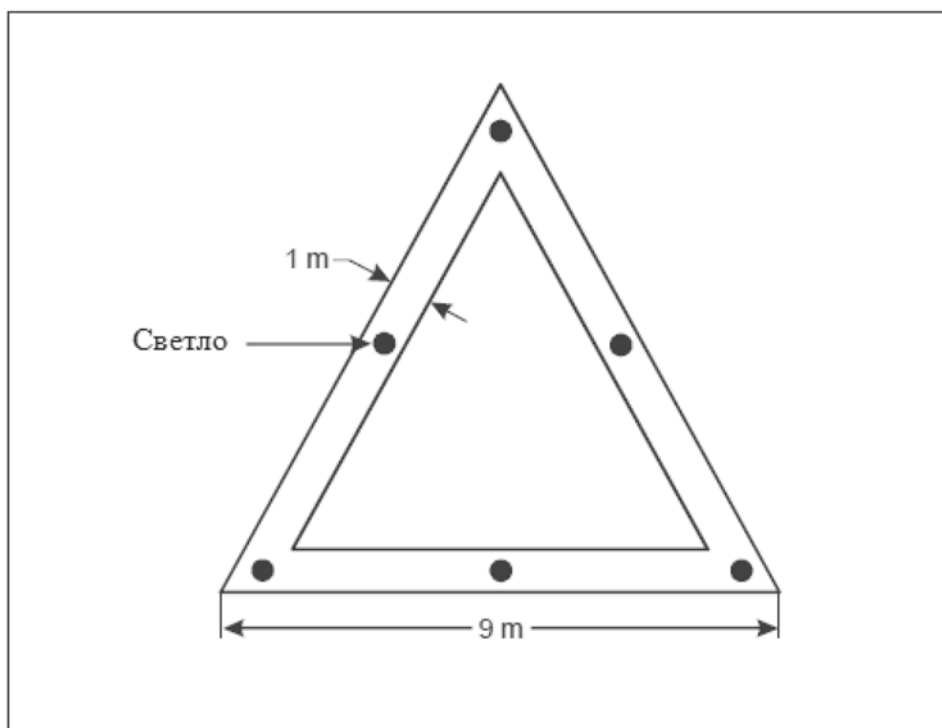
Прилог 19.

Маркер границе зоне завршног прилаза и полетања (*FATO*) типа полетно-слетне стазе

Прилог 20.

Ознака циљне тачке

Прилог 21.

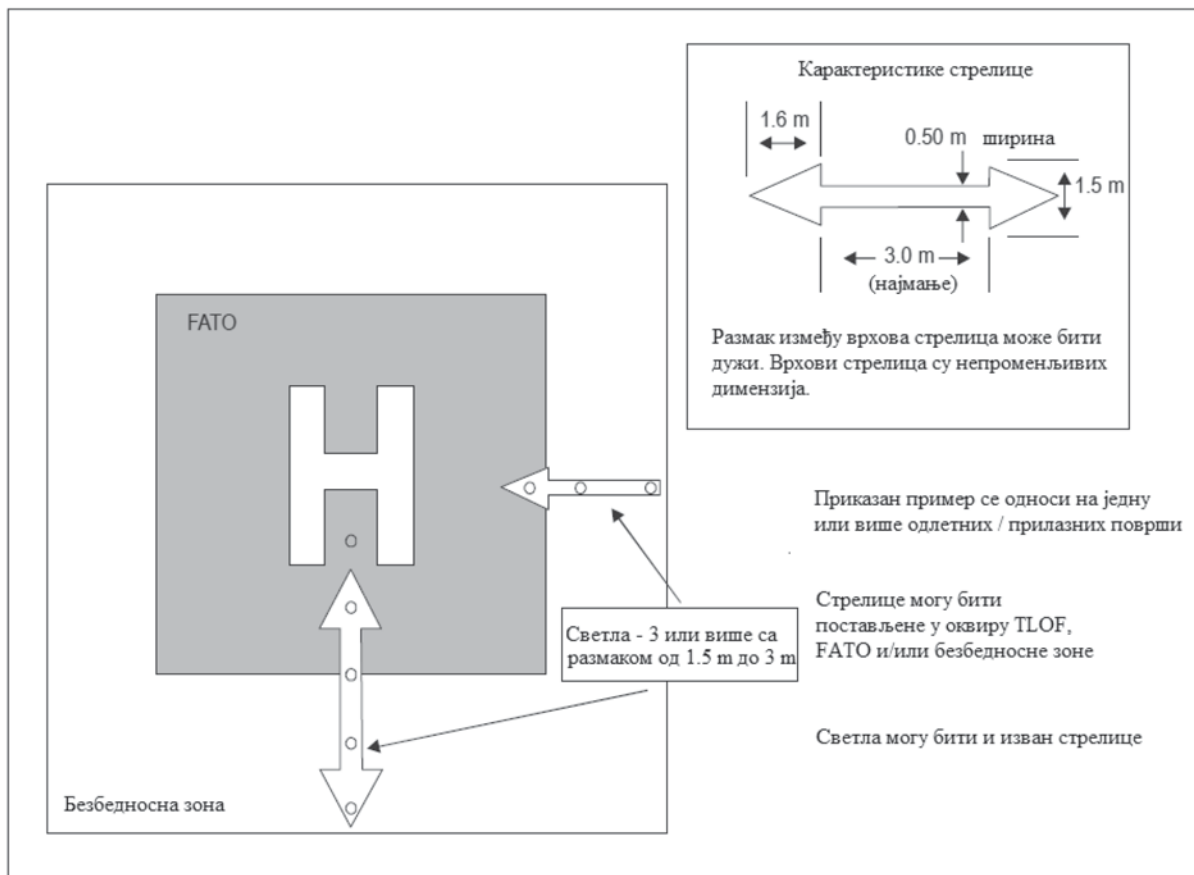
Ознака сектора забрањеног слетања на хелидрому на платформи

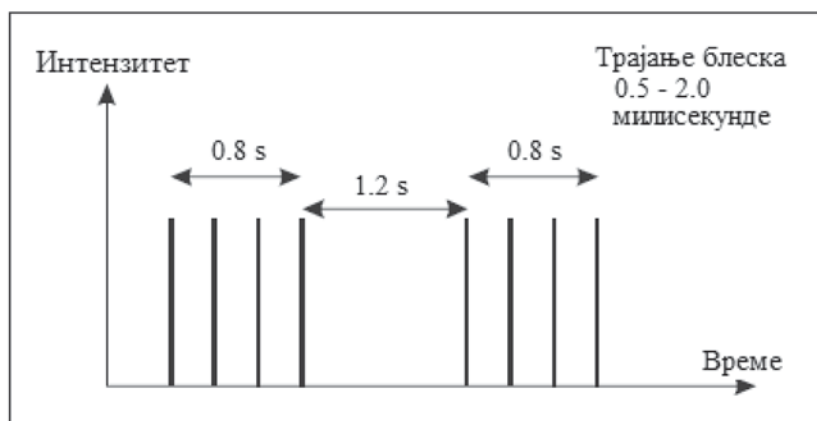
Ознаке паркинг позиције за хеликоптер

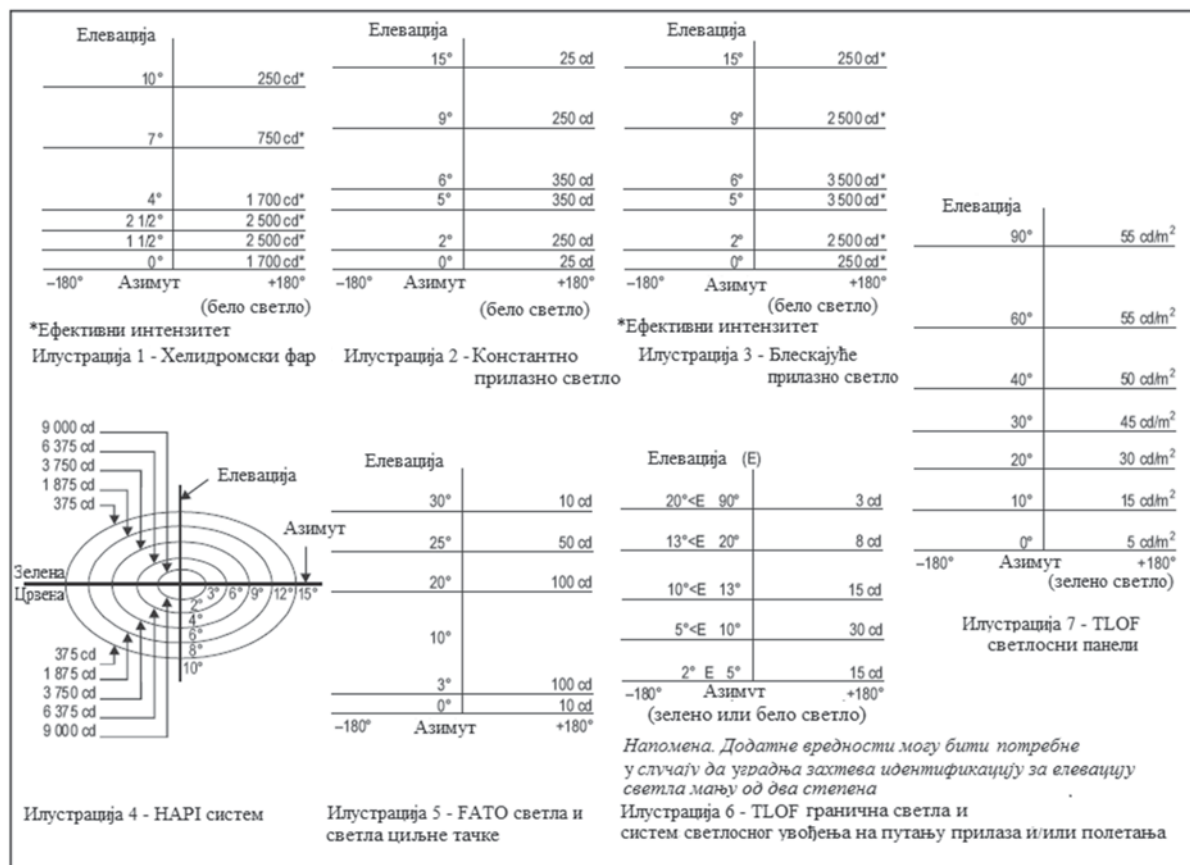
Ознаке и светла увођења на путању прилаза и/или полетања

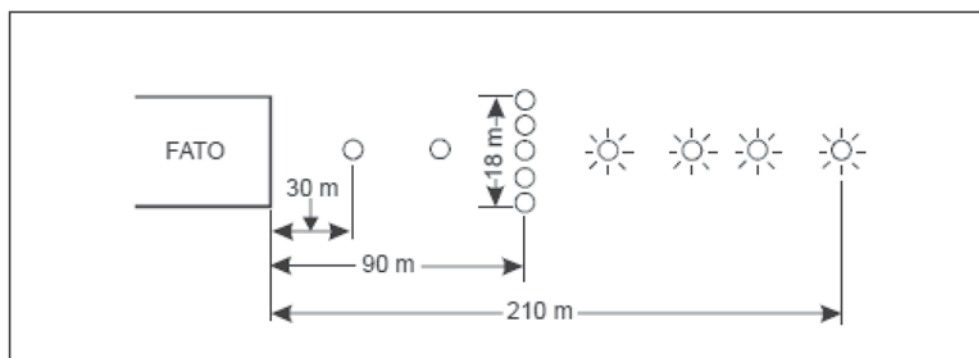
Карактеристике блескања хелидромског фара

Изоканделни дијаграми

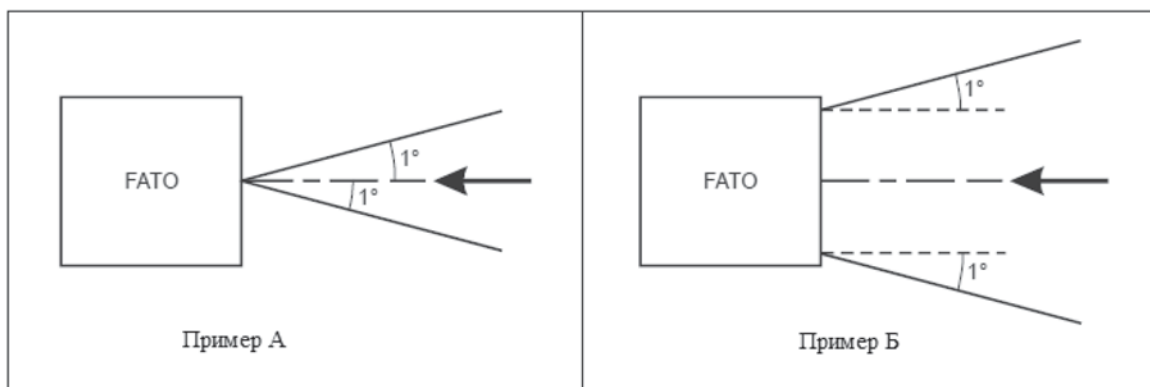

Систем прилазних светала

Прилог 27.

Одступање од сектора „на путањи” („on track”)

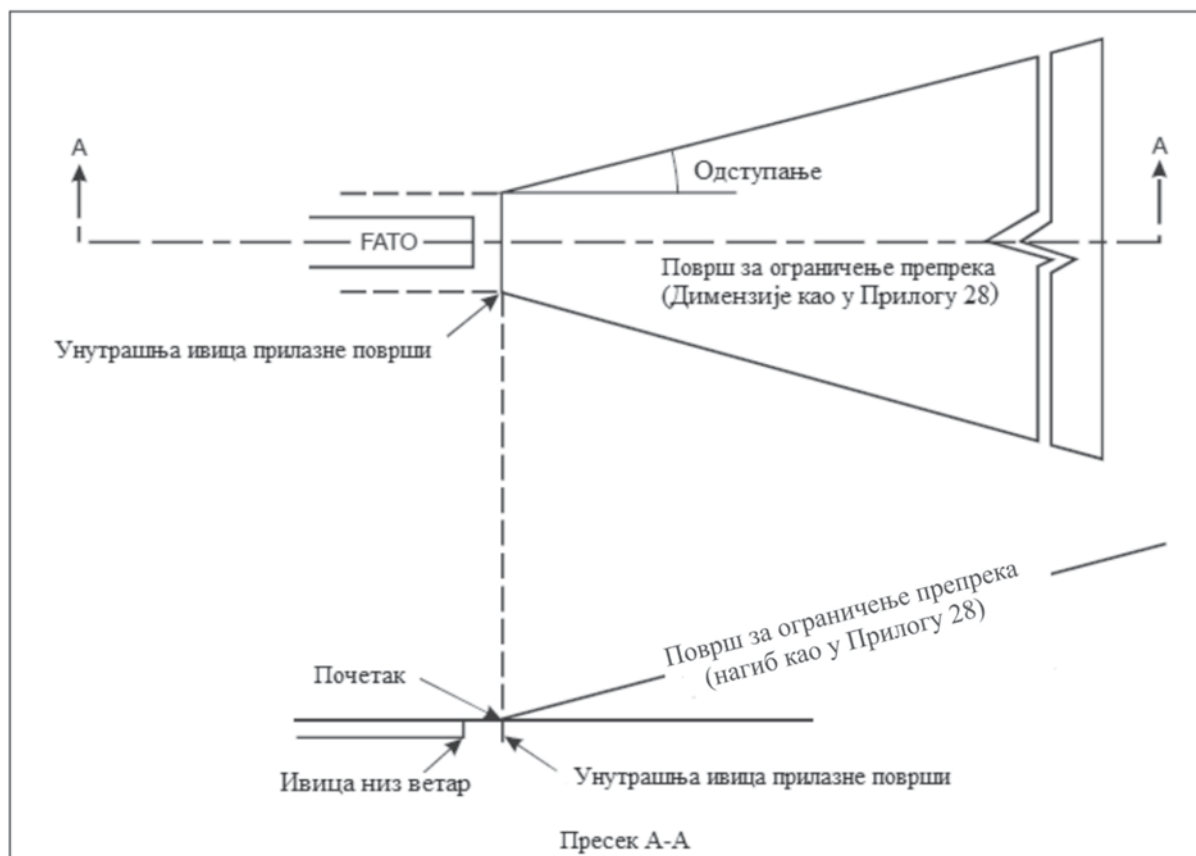
Прилог 28.

Димензије и нагиби површи за ограничење препрека

ПОВРШ И ДИМЕНЗИЈЕ	Зона завршног прилаза и полетања (FATO)	
Дужина унутрашње ивице	Ширина безбедносне зоне	
Растојање од краја зоне завршног прилаза и полетања (FATO)	Најмање 3 m	
Одступање	10%	
Укупна дужина	2.500 m	
Нагиб	PAPI	A ^a – 0,57°
	HAPI	A ^b – 0,65°
	APAPI	A ^a – 0,9°
а. Као што је наведено у CS ADR-DSN.M.645 (графички приказ M-4)		
б. Угао горње границе „испод нагиба” сигнала.		

Прилог 29.

Површ за ограничење препрека за системе визуелног показивача нагиба прилаза

Прилог 30.

Формат сигнала *HAPI*

Сектор	Формат
Изнад	Блескајуће зелено
На нагибу	Зелено
Мало испод	Црвено
Испод	Блескајуће црвено

Илустрација А

Илустрација Б

Спасилачко-ватрогасна категорија хелидрома

Категорија	Укупна дужина хеликоптера ^a
<i>H1</i>	до али не укључујући 15 <i>m</i>
<i>H2</i>	од 15 <i>m</i> до али не укључујући 24 <i>m</i>
<i>H3</i>	од 24 <i>m</i> до али не укључујући 35 <i>m</i>
a. Дужина хеликоптера, укључујући реп и роторе	

Минимална количина средстава за гашење пожара за хелидроме у нивоу са земљом

Категорија	Пена нивоа <i>B</i>		Допунска средстава за гашење пожара		
	Вода (<i>l</i>)	Брзина ослобађања раствора пене (<i>l/min</i>)	Суви прах за гашење пожара (<i>kg</i>) или	Халон (<i>kg</i>) или	<i>CO2</i> (<i>kg</i>)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
<i>H1</i>	500	250	23	23	45
<i>H2</i>	1.000	500	45	45	90
<i>H3</i>	1.600	800	90	90	180

Минимална количина средстава за гашење пожара за издигнуте хелидроме

Категорија	Пена нивоа <i>B</i>		Допунска средстава за гашење пожара		
	Вода (<i>l</i>)	Брзина ослобађања раствора пене (<i>l/min</i>)	Суви прах за гашење пожара (<i>kg</i>) или	Халон (<i>kg</i>) или	<i>CO2</i> (<i>kg</i>)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
<i>H1</i>	2.500	250	45	45	90
<i>H2</i>	5.000	500	45	45	90
<i>H3</i>	8.000	800	45	45	90

Прилог 34.

Минимална опрема за спасавање на хелидрому

Ватрогасна категорија хелидрома		
Врста опреме	<i>H1</i> и <i>H2</i>	<i>H3</i>
Ручни кључ са променљивим отвором	1	1
Спасилачка секира	1	1
Клешта за сечење метала, дужине 60 <i>cm</i>	1	1
Полуга за разваљивање, дужине 105 <i>cm</i>	1	1
Кука (чакља)	1	1
Ручна тестера за метал, са комплетом од 6 резервних сечива	1	1
Ћебе, ватроотпорно	1	1
Мердевине растегаче, дужине према хеликоптеру који се користи	–	1
Конопач за спасавање, дебљине 5 <i>cm</i> и дужине 15 <i>m</i>	1	1
Клешта (комбинирке)	1	1
Комплет одвртача	1	1
Нож за сечење сигурносног појаса	1	1
Рукавице, ватроотпорне	2 пара	3 пара
Хидраулични/електрични алат за сечење	–	1

Прилог 35.

Структура и садржај хелидромског приручника

А) ОПШТИ ДЕО

1. Администрација и контрола хелидромског приручника

1.1 Увод и изјаве о усклађености

1.1.1 Изјава потписана од одговорног руководиоца да се хелидромски приручник употребљава у складу са свим важећим прописаним захтевима и садржајем спецификације дозволе за коришћење хелидрома

1.1.2 Изјава потписана од одговорног руководиоца да хелидромски приручник садржи упутства за рад особља на хелидрому

1.1.3 Списак и кратак опис делова приручника, њихов садржај, примена и употреба

1.1.4 Објашњења, скраћенице и дефиниције термина који се користе у приручнику

1.2 Систем измена и допуна

1.2.1 Појединости о особама одговорним за издавање и уношење измена и допуна

1.2.2 Евиденција о изменама и допунама са датумима уношења и ступања на снагу

1.2.3 Изјава да руком писане измене и допуне нису дозвољене, осим у ситуацијама које захтевају хитну измену или допуну у интересу безбедности

1.2.4 Опис система за означавање страна или пасуса и њиховог датума ступања на снагу

1.2.5 Списак важећих страна или пасуса

1.2.6 Означавање измена

1.2.7 Привремене измене

1.2.8 Опис система дистрибуције хелидромског приручника и листа дистрибуције приручника и његових измена и допуна.

2. Опште информације

2.1 Сврха и делокруг хелидромског приручника

2.2 Прописи који се односе на дозволу за коришћење хелидрома и на хелидромски приручник

2.3 Услови за коришћење хелидрома од стране корисника

2.4 Обавезе оператера хелидрома и упутства особљу у циљу олакшавања надзора који врши Директорат.

Б) СИСТЕМ УПРАВЉАЊА ХЕЛИДРОМОМ И ЗАХТЕВИ У ВЕЗИ СА КВАЛИФИКАЦИЈАМА И ОБУКОМ

1. Опис система управљања

1.1 Организација хелидрома и одговорности:

1.1.1 Опис организационе структуре, општи графички приказ и графички приказ организационих јединица

1.1.2 Имена, надлежности, дужности и одговорности за руководеће особље и именована лица, одговорности и дужности другог оперативног особља и/или особља за одржавање

1.2 Опис система управљања безбедношћу:

1.2.1 Обим система управљања безбедношћу

1.2.2 Политика безбедности и циљеви

1.2.3 Одговорности особља по питању безбедности

1.2.4 Процедуре за контролу документације

1.2.5 Поступак процене безбедности, укључујући идентификацију опасности и управљање ризику

1.2.6 Праћење примене и ефикасности активности којима се утиче на безбедност и мера за смањење ризика

1.2.7 Праћење безбедносних перформанси

1.2.8 Извештавање о безбедности

1.2.9 Координација при планирању реаговања у ванредним ситуацијама

1.2.10 Управљање променама на хелидрому

1.2.11 Промоција безбедности

1.2.12 Резултати.

1.3 Опис надзора усаглашености и одговарајуће процедуре

1.4 Опис система управљања квалитетом ваздухопловних података и поступака у пружању ваздухопловних информација и одговарајуће процедуре, укључујући и оне за испуњавање прихватљивог нивоа безбедности и обезбеђивања

1.5 Процедуре за извештавање Директората, укључујући поступање, бележење и извештавање у случају удеса, озбиљне незгоде и догађаја:

1.5.1 Дефиниције удеса, озбиљне незгоде и догађаја и одговарајуће одговорности свих укључених лица

1.5.2 Приказ образаца који се користе, упутства за попуњавање, адресе примаоца и рок за слање процедуре и поступци за заштиту доказа, укључујући и снимке везане за догађај о коме се извештава

1.6 Процедуре које се односе на употребу алкохола, психоактивних супстанци и лекова

1.7 Процедуре које се односе на поштовање безбедносних наредби, реаговање у случају безбедносних проблема и разматрање и примену безбедносних препорука

1.8 Опис методе и поступак за евидентирање саобраћаја, укључујући кретање и тип ваздухоплова, датуме евидентирања и број путника.

2. Квалификације које се захтевају за хелидромско особље и процедуре које се односе на програм обуке

2.1 Програм обуке:

2.1.1 Одговорности, учесталост обука, наставни планови и утврђени стандарди обуке за сво особље које је укључено у оперативне послове, особље које је укључено у управљање хелидромом, спасилачко-ватрогасно особље, као и лица која обављају неки посао на оперативним површинама хелидрома без пратње

2.1.2 Процедуре за обуку и проверу полазника обуке и процедуре које се примењују у случају када особље не постигне захтеване стандарде

2.1.3 Опис документације која се чува и период чувања

2.2 Програм провере стручности:

2.2.1 Процедуре које се примењују у случају да особље не постигне потребне стандарде

2.2.2 Опис документације која се чува и периоди чувања.

В) ПОЈЕДИНОСТИ О ПОЛОЖАЈУ ХЕЛИДРОМА

1. Опис места на коме се налази хелидром:

1.1 План који приказује растојање хелидрома од најближег града или другог насеља

1.2 Детаљне карте и графички приказ локације хелидрома, његових граница, главних објеката, референтне тачке хелидрома, распореда зоне завршног прилаза и полетања (*FATO*), зоне приземљења и узлета (*TLOF*), безбедносне зоне, рулних стаза и путања за рулање, платформи, визуелних и других средстава на хелидрому и показивача правца ветра

1.3 Приказ положаја хелидромских система и опреме изван граница хелидрома

1.4 Опис физичких карактеристика хелидрома и визуелних и других средстава, надморска висина, референтна температура,

носивост површина, спасилачко-ватрогасна категорија хелидрома, радио-навигациона средства на земљи и информације о значајним препрекама

1.5 Опис одобрених одступања од регулаторних захтева или оперативних ограничења

1.6 Опис врста одобрених операција.

Г) ПОДАЦИ О ХЕЛИДРОМУ КОЈИ СЕ ДОСТАВЉАЈУ ПРУЖАОЦУ УСЛУГА ВАЗДУХОПЛОВНОГ ИНФОРМИСАЊА

1. Опште информације и процедуре за њихово достављање служби ваздухопловног информисања

1.1 Назив хелидрома

1.2 Локација хелидрома

1.3 Координате референтне тачке хелидрома (*WGS-84*)

1.4 Надморска висина хелидрома и ундулација геоида

1.5 Надморска висина зоне приземљења и узлета (*TLOF*) и/или, ако је примењиво, надморска висина и ундулација геоида сваког прага зоне завршног прилаза и полетања (*FATO*)

1.6 Референтна температура хелидрома

1.7 Детаљи о хелидромском фару

1.8 Име оператера хелидрома, адреса, електронска адреса и бројеви телефона.

2. Димензије хелидрома и друге информације

2.1 Димензије зоне завршног прилаза и полетања (*FATO*) и зоне приземљења и узлета (*TLOF*), нагиб, врста површинског материјала

2.2 Дужина, ширина, врста површинског материјала безбедносне зоне, дужина, ширина и тип површинског материјала рулних стаза, тип површинског материјала и димензије платформе и позиција за паркирање

2.3 Визуелна средства за процедуре прилаза, тип осветљења и визуелни системи показивача нагиба прилаза, ознаке и светла зоне завршног прилаза и полетања (*FATO*) и зоне приземљења и узлета (*TLOF*), рулних стаза и платформи; друга визуелна средства на рулним стазама и платформама, локација и тип система за визуелно вођење приликом упаркиравања, подаци о резервном напајању система осветљења

2.4 Географске координате геометријског центра зоне приземљења и узлета (*TLOF*) и/или, ако је примењиво, сваког прага зоне завршног прилаза и полетања (*FATO*), географске координате одговарајућих тачака на осама рулних стаза хеликоптера на земљи и рулних стаза хеликоптера у ваздуху и географске координате сваке паркинг позиције за хеликоптер

2.5 Подаци о препрекама у границама хелидрома и у зони површи за ограничење препрека (врста препреке, географске координате препрека, надморске висине препрека и начин обележавања/осветљавања ако је примењиво)

2.6 Тип површинског материјала и носивост зоне приземљења и узлета (*TLOF*) и зоне завршног прилаза и полетања (*FATO*)

2.7 Декларисане дужине: расположива дужина за полетање хеликоптера (*TODAH*), расположива дужина прекинутог полетања хеликоптера (*RTODAH*), расположива дужина за слетање хеликоптера (*LDAH*)

2.8 Контакти координатора за уклањање оштећених или неисправних хеликоптера (телефон/телекс/факс) и информације о могућностима за уклањање оштећених или неисправних хеликоптера

2.9 Спасилачко-ватрогасна категорија хелидрома, врсте и количина средстава за гашење пожара доступних на хелидрому

2.10 Изузеци или одобрена одступања од регулаторних захтева и оперативна ограничења.

Д) ПОЈЕДИНОСТИ О ОПЕРАТИВНИМ ПРОЦЕДУРАМА ХЕЛИДРОМА, ОПРЕМИ И БЕЗБЕДНОСНИМ МЕРАМА

1. Извештавање на хелидрому:

1.1 Процедура за извештавање о променама информација о хелидрому наведених у Зборнику ваздухопловних информација (*AIP*), процедура за подношење захтева за издавање *NOTAM*, процедура за обавештавање Директората о променама и процедура за чување извештаја о променама

1.2 Процедура за проверу ваздухопловних података које обухватају учесталост и области које се проверавају.

2. Процедуре за приступ површинама за кретање хеликоптера на хелидрому:

2.1 Координација са службом обезбеђивања на хелидрому

2.2 Спречавање неовлашћеног приступа површинама за кретање хеликоптера на хелидрому.

3. Процедуре за надгледање и преглед површина за кретање хеликоптера:

3.1 Споразум и средства комуникације са контролом летења на хелидрому за време прегледа

3.2 Контролне листе, евиденција и чување записа

3.3 Учесталост и време прегледа, извештавање о резултатима прегледа и активности за исправљање уочених недостатака.

4. Процедуре за преглед и одржавање визуелних и осталих средстава и електричних система на хелидрому

5. Процедуре које се односе на коришћење, одржавање, поправку и проверу исправности хелидромске опреме

6. Процедура за одржавање површина за кретање хеликоптера и система за одвођење атмосферских вода на хелидрому и процедура у случају прекорачења носивости

7. Процедура за радове на хелидрому:

7.1 Координација, планирање и извођење грађевинских радова на или у близини површина за кретање хеликоптера

7.2 Споразуми и средства комуникације са контролом летења на хелидрому током извођења радова.

8. Процедура за управљање безбедношћу на платформи:

8.1 Предузимање мера безбедности током допуне хеликоптера горивом

8.2 Чишћење платформе

8.3 Испуњавање безбедносних стандарда особља које ради на платформи.

9. Процедура за управљање возилима у контролисаној зони хелидрома

10. Процедура за смањење опасности од присуства птица и других животиња на хелидрому и његовој околини

11. Процедура за контролу препрека у надлежности оператора и обавештавање Директората о природи и локацији препрека, као и о свим накнадним променама, укључујући допуну AIS публикација и процедура за контролу и смањење опасности у вези са активностима и коришћењем земљишта на и у околини хелидрома

12. Планирање за ванредне ситуације на хелидрому:

12.1 Деловање у случају ванредних ситуација на хелидрому или у околини хелидрома

12.2 Информације о испитивању објеката и опреме на хелидрому који се користе у ванредним ситуацијама, укључујући и учесталост испитивања

12.3 Информације о вежбама које се одвијају према плану за ванредне ситуације на хелидрому, као и учесталост вежби

13. Процедура за рад спасилачко-ватрогасног обезбеђења

14. Процедура за уклањање оштећених или неисправних ваздухоплова, процедура за ангажовање опреме и особља за уклањање оштећених или неисправних ваздухоплова

15. Процедура за безбедно руковање и складиштење горива и опасних материја на хелидрому:

15.1 Опрема, складишта, испорука, руковање и мере безбедности

15.2 Квалитет и исправна спецификација горива за хеликоптере, провера и интервали провере, контролне листе и чување записа.

16. Процедура за рад у условима смањене видљивости

17. Процедура за рад у зимским условима

18. Процедура за рад у неповољним временским условима

19. Процедура за рад у ноћним условима

20. Процедуре за заштиту локација радара и других навигационих средстава, за контролу активности у близини радара и навигационих средстава и за одржавање површина у близини радара и навигационих средстава

21. Процедуре и мере превенције заштите од пожара на хелидрому.

* Напомена: Ако нешто од горе наведеног није примењиво за предметни хелидром/оператера хелидрома уписати „није примењиво” и навести разлог.